

Rejtélyes alagutakat találtak a Schmidt kastély alatt

A főváros tiltakozott a szakértő és díjai ellen

— Az Est tudósítójától —

A nemrég elhunyt Schmidt Miksa, a dúsgazdag bútorgyáros rejtélyes ember volt. Személye körül egész legendák keletkeztek, amihez életmódján kívül nyilván hozzájárult az is, hogy

a több száz éves kiscelliúti kastélyban

lakott. A Kiscelli út környékén lakó egyszerűbb emberek úgy tekintettek erre a kastélyra, mint a rejtelmek házára.

A szállongó legendás híreknek most alapot adott az a szakértői ingatlanbecslés, amely nemrég történt meg. Schmidt Miksa ingatlanait részben a székesfőváros, részben a Pálos-rend kapja és a bíróság szakértővel becsülte meg az örökösök ingatlanait. Ez a szakértő aztán érdekes felfedezést tett: a kiscelliúti Schmidt-kastélyban

títkos folyosók, hosszú alagutak vannak.

Kolostor, kaszárnya, kastély

A kastély több mint 200 évvel ezelőtt gróf Zichy született Bercsényi Zsuzsanna grófnőé volt. Esztergom határáig terjedt a grófnő birtoka. 1738-ban a trinitáriusok rendjére hagyományozta a kastélyt, azzal a kikötéssel, hogy azt kolostorra alakítsák át. Ez meg is történt és a trinitáriusok templomát is építettek. II. József császár feloszlatta a trinitárius rendet és akkor az épület az osztrák katonai kincstár birtokába jutott. A császár utasítására lebontották a tornyokat, a templomhajót pedig

emeletekre osztották.

semmi sem emlékeztessen arra, hogy itt valamikor templom és kolostor állt. A boltíves folyosókon, ahol addig szerzetesek jártak, katonai vezényszavak harsogtak, mert a kolostorból kaszárnyát csináltak József császár rendelkezésére.

Később katonai raktár lett a kiscelliúti kastélyból, 1910-ben a katonai kincstár el akarta adni a fővárosnak a kastélyt, a város azonban nem vette meg. A következő évben, 1911-ben Schmidt Miksa jelentkezett, mint vevő. A dúsgazdag bútorgyáros falakat rombolt le, a kolostorcellákat termékké alakította át.

Ha meglátott valahol egy szép oszlopot, szobrot, épületrészt, azokat megvette és beépítette a kastélyba. Így vásárolta meg a bécsi hadügyminisztérium egy-egy kapuját, amelyeket a kiscelliúti kastélyban épített ismét fel. Vett egy velencei erkélyt, megvette a liechtensteini hercegi palota kamuzatát. Lassanként a régi idők stílusa elevenedett fel a Kiscelli úton és kezdtek elfelejteni, hogy a kastély valamikor kaszárnya is volt.

Pince, alagút

A törvényszék által megbízott ingatlanbecslő a legalaposabban megvizsgálta a kiscelliúti kastélyt. Érdekes felfedezéseket tett. Mélyen a kastély alatt

talált egy 54 méter hosszú és 5 méter széles pincét.

Sziklába vájták ezt a hatalmas pincét, de hogy mire használták, azt már nem lehet megállapítani. Felette egy másik pince húzódik, ez már ki van falazva. Ez utóbbi pince 38 méter hosszú és 4 méter széles. Egy

alagutat

is talált az ingatlanbecslő. A templomtraktus szentélye alatt kezdődik az alagút. Elvezet az épület nyugati oldalán a folyosó alatt, azután keletre fordult és a melléképülettől 90 méternyire a kastély parkjában egy öt-

méteres, magas, boltozatos teremben végződik. Ettől a boltozatos teremtől visszafelé 45 méternyire elágazik az alagút. Ez az oldalág a Kiscelli út 104. számú kertjébe vezet és itt

vasajtó zárja el a külvilágtól.

Kétszáz évvel ezelőtt, úgylátszik nem volt valami biztonságos a kolostorlakók élete és szakértői megállapítás szerint azért építették a két alagutat, hogy szükség esetén a szerzetesek elmenekülhessenek. Az alagutak olyan gondozott állapotban vannak, mintha azokat jóval később is használták volna...

Milliók örökség és terhei

Méternél vastagabb falai vannak a kiscelliúti kastélynak. A földszinti folyosók vörös márvánnyal burkoltak.

A kastélyt és a melléképületeket 148.676 pengőre értékelte az ingatlanbecslő, a kastély telkét pedig 110.412 pengőre.

A Mányoki úti Schmidt-villát a Pálos-rend fogja örökölni. Francia rokokókályhákat, empirestílusú porcellánkályhákat, kandallókat épített a barokk karakterű villába Schmidt Miksa.

A pálosok örökségének értéke 708.154 pengő

lesz. A főváros a kiscelliúti kastélyon kívül a kastély környékén még számos telket örököl, úgy, hogy végeredményében

a főváros örökségének értéke 1.237.542 pengő.

Erre a hagyatéokra elég tekintélyes terhek nehezednek. Mintegy 180.000 pengő adót és adóbírságot kell majd a városnak mint örökösnek kifizetnie. Schmidt Miksa perben állt a Salgótarjáni Köszénbánya Rt.-gal. A környező téglagyáraktól Schmidt három telket vett. A téglagyárak jogutódja, a Salgótarjáni Rt., 1918-ban vette a telkeket Schmidt Miksa és megállapodás szerint a vételárat részletekben törlesztette.

Az utolsó két részletnél vita támadt, mire azokat Schmidt Miksa

bírói letétbe

helyezte. A Salgótarjáni Rt. a két részletet valorizálva követeli és száznegyvenezer pengős igényt támasztott. A főváros tehát esetleg az örökséggel pert is vesz át.

A főváros két tiltakozása

Schmidt Miksa ingatlanörökségének felbecslése egyébként nem ment simán. Hites törvényszéki szakértőként Szentgyörgyi Gyulát küldték ki, Szentgyörgyi kiküldése ellen azonban a főváros tiltakozott. Evekkel ezelőtt a fővárosi bérházak egy részét a »Szentgyörgyi és Walla« cég építette. Az építkezéssel kapcsolatban per keletkezett. Időközben az egyik cég tulajdonos, Szentgyörgyi Gyula, tönkrement, esődöt kért maga ellen és 1932-ben vagyontalansági esküt is tett. A főváros tiltakozott az ellen, hogy

volt perbeli ellenfelét

nevezzék ki ingatlanbecslőnek, felfolyamodott Szentgyörgyi Gyula kirendelése ellen, ezt a felfolyamodást azonban elutasították. Az ingatlanok felbecslése aránylag rövid ideig tartott és most kapta meg a főváros a bírói végzést, amely Szentgyörgyi Gyula hites törvényszéki szakértőnek a Schmidt Miksa-féle ingatlanok becsüléséért

12.290 pengő becslési díjat

állapított meg.

A főváros álláspontja szerint ez a becslési díj túl magas és ezért a végzés ellen is felfolyamodást fog bejelenteni.

Pakots György